

U 65/2025 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (*autonoma unionstullkvoter, jordbruks- och industriprodukter*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 4 december 2025

Finansminister Riikka Purra

Specialsakkunnig Upi Talsi

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2021/2283 OM ÖPPNANDE OCH FÖRVALTNING AV AUTONOMA UNIONSTULLKVOTER FÖR VISSA JORDBRUKS- OCH INDUSTRIPRODUKTER**1 Bakgrund**

Den 30 oktober 2025 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (COM(2025) 659 final). Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

2 Förslagets syfte

Autonoma tullkvoter behövs för vissa produkter när produktionen av dessa produkter i unionen är otillräcklig för att tillgodose behoven hos användarindustrin. Enligt förslaget bör kvoter öppnas med nolltullsats eller med nedsatta tullsatser. Förordning (EU) 2021/2283 uppdateras en gång i halvåret. De föreslagna ändringarna ska tillämpas från och med den 1 januari 2026.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Syftet är att öppna kvoter med nolltullsats eller med nedsatta tullsatser för lämpliga volymer, utan att detta stör marknaderna för dessa produkter. Den 20 december 2021 antog Europeiska unionens råd förordning (EU) 2021/2283 så att unionens efterfrågan på de berörda produkterna i unionen skulle kunna tillgodoses på så gynnsamma villkor som möjligt. De föreslagna åtgärderna ska genomföras inom ramen för den integrerade tulltaxan i Europeiska unionen (Taric) och tillämpas av medlemsstaternas tullmyndigheter. Kvoterna ska tilldelas i kronologisk ordning enligt datumen då tulldeklarationerna godtagits.

Mellan den 15 maj och den 11 juli 2025 granskade kommissionen med hjälp av gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art (The Economic Tariff Questions Group) alla framställningar från medlemsstaterna om autonoma tullkvoter. Gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art består av delegationer från alla medlemsstater samt Turkiet. Medlemsstaterna har för sin del samrått med berörda industrisektorer, organisationer, handeln och andra berörda parter. Gruppen behandlade ansökningar om autonoma tullbefrielser och tullkvoter som ska börja gälla den 1 januari 2026. Under denna omgång inlämnades fem ansökningar om nya tullkvoter och tretton framställningar om ändring av gällande tullkvoter.

Till följd av denna granskning anser kommissionen att det är motiverat att öppna autonoma tullkvoter för två produkter som för närvarande inte förtecknas i bilagan till rådets förordning (EU) 2021/2283. När det gäller tretton andra produkter har det blivit nödvändigt att ändra varubeskrivningen, tilldela ett nytt KN-nummer/Taric-nummer, öka eller minska den ursprungliga kvotvolymen, anpassa kvotperioden och/eller införa ett krav på slutanvändning. Tolv produkter för vilka en tullkvot inte längre ligger i unionens ekonomiska intresse bör utgå.

Av tydlighetsskäl vore det lämpligt att offentliggöra en konsoliderad version av bilagan till rådets förordning (EU) 2021/2283 som ersätter den tidigare bilagan i dess helhet.

Under denna omgång lämnade Finland inte in några egna ansökningar och Finland motsatte sig inte de ansökningar som andra lämnade in.

Skivor och göt av aluminium under numren 7601204000 och 7601203000 var mycket omdiskuterade. Tullbefrielseerna för dem slopades den 1 januari 2025. Som kompromiss öppnades 2025 en tullkvot för vilken en fortsättning hade sökts. Trots flera medlemsstaters önskemål avslutas kvoten den 31 december 2025.

Enligt förslaget träder förordningen i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens offentliga tidning. Förordningen ska tillämpas från och med den 1 januari 2026.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Den föreslagna förordningen bygger på artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enligt artikeln ska tullsatser i den gemensamma tulltaxan fastställas av rådet på förslag från kommissionen. Det innebär även ändring av tullar och upphörande med att tillämpa tullar. En rådsförordning är därför det lämpliga instrumentet. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget avser ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Statsrådet anser att förslaget överensstämmer med proportionalitetsprincipen, eftersom åtgärderna är i linje med principerna om att förenkla förfarandena för aktörer inom utrikeshandeln. I enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen går förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen. Åtgärderna överensstämmer även med kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (EUT C 363, 13.12.2011, s. 6).

5 Förslagets konsekvenser

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning, eftersom kommissionen anser att de föreslagna ändringarna av förteckningen över produkter som omfattas av autonoma tullkvoter inte förväntas få några betydande konsekvenser.

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser för utgifterna, men det har ekonomiska konsekvenser för inkomsterna. På grund av de autonoma tullkvoterna skulle tullarna öka med sammanlagt cirka 4,4 miljoner euro per år. Den positiva effekten på budgetens traditionella egna medel är 3,3 miljoner euro per år (75 procent av det totala beloppet av de tullar som tas ut). Medlemsstaterna får ta ut 25 procent av tullarna som uppbördskostnader. Effekterna för Finlands del beror på hur stora mängder av varan i fråga Finland importerar till unionen.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Enligt statsrådet står förslaget inte i strid mot Finlands grundlag och inte heller mot de konventioner om de grundläggande fri- och rättigheterna och om de mänskliga rättigheterna som är bindande för Finland.

7 Ålands behörighet

Ärendet omfattas inte av landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 5 november 2025. Målet är att rådet ska anta det i december 2025.

9 Nationell behandling av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen och samordnats i sektion EU5 (tulltekniska frågor) i ett skriftligt förfarande, som avslutades den 14 november 2025.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.